Strategia europeana privind finanțarea digitala – premisele unei revoluții anunțate

Comisia Europeana ("Comisia") a publicat saptamâna trecuta un pachet de propuneri referitoare la finanțarea digitala în Europa. Acest pachet conține, de asemenea, și strategia Comisiei în acest domeniu, fiind punctate cele patru axe prioritare în acest sens.

Strategia vine în contextul noii realitați a anului 2020, marcata de pandemia de COVID-19 care a accelerat adoptarea soluțiilor digitale în aproape toate domeniile, inclusiv cel al serviciilor financiare. Bazate în mare masura pe soluții Fintech, aceste soluții digitale au ajutat instituțiile de credit sa controleze impactul resimțit în pandemie și sa își consolideze relația cu clienții.

În ultimele șase luni, bancile au anunțat investiții importante în aceasta zona, inclusiv în România, fie lansând soluții digitale noi, fie îmbunatațind soluțiile digitale existente. De remarcat ca aceasta abordare vine în contextul în care în ultimii ani, domeniul IT - care, pâna nu demult, avea mai degraba un rol suport în viața unei companii, a devenit o piesa fundamentala în procesul de inovare și expansiune a companiilor.

Cele patru axe prioritare ale strategiei privind finanțarea digitala în Europa

Strategia Comisiei are în vedere patru prioritați pentru transformarea digitala a diferitelor moduri de finanțare în Europa. De remarcat ca, pentru reușita acestui proces, având în vedere și complexitatea acestuia, este nevoie de cooperare la nivelul mai multor instituții europene competente.

- **Reducerea fragmentarii pe Piața Unica Digitala**

Pentru a permite consumatorilor europeni accesul la servicii transfrontaliere și pentru a ajuta societațile financiare europene sa își intensifice operațiunile digitale, Comisia are în vedere o serie de masuri de modificare a cadrului legal privind prevenirea și combaterea spalarii banilor și a finanțarii terorismului și a Regulamentului e-IDAS[1], precum și elaborarea unor ghiduri de catre Autoritatea Bancara Europeana și de catre autoritațile de supraveghere europene. În paralel, cu aportul Comitetului European pentru Protecția Datelor, vor fi clarificate aspectele relevante în legatura cu protecția datelor. Scopul acestor masuri este de a asigura baza pe care urmeaza sa fie stabilit cadrul legal care sa permita utilizarea unei identitați europene interoperabile pentru "*on boarding*"[2] de catre toți europenii, cel târziu pâna în 2024.

Pâna cel târziu în 2024, Comisia are în vedere și masuri privitoare la pașaportare[3], iar principiul pașaportarii urmeaza a fi aplicat în toate acele zone cu potențial crescut pentru finanțarea digitala. De exemplu, prevederi

similare celor referitoare la pașaportare din regulamentul privind crowdfunding-ul și din propunerea de regulament privind bunurile digitale (*crypto-assets*) ar putea fi folosite pentru reglementarea altor domenii, de exemplu în contextul evaluarii reglementarilor prudențiale ale împrumuturilor non-bancare.

Printre celelalte aspecte ce urmeaza a fi abordate în cadrul acestei axe prioritare, se mai numara și anumite probleme de reglementare în zona serviciilor de plata (de exemplu, practici prin care un cod IBAN dintr-o țara straina este refuzat), precum și instituirea unei platforme la nivelul Uniunii Europene pentru finanțarea digitala.

- **Adaptarea cadrului legal la nivel comunitar pentru a încuraja și facilita inovarea în domeniul digital, având în vedere și interesele și drepturile consumatorilor, precum și eficiența pieței**

Tehnologia blockchain, bunurile digitale și inteligența artificiala reprezinta soluții de mare interes pentru evoluția diferitelor modalitați de finanțare în Europa. Astfel, Comisia propune un regulament pentru reglementarea bunurilor digitale, urmând ca în urmatorii ani sa fie elaborate ghiduri la nivelul autoritaților de supraveghere europene competente care sa clarifice modul de aplicare al legislației existente asupra inteligenței artificiale, din punctul de vedere al obligațiilor de supervizare al acestor autoritați.

De asemenea, Comisia are în vedere promovarea utilizarii infrastructurii cloud, precum și investițiile în programe software. În acest sens, Comisia își propune crearea unei piețe europene a serviciilor de tip cloud (*cloud marketplace*) pâna în 2022, care sa faciliteze accesul la furnizori de servicii cloud alternativi, inclusiv în sectorul financiar.

Totodata, pentru promovarea investițiilor în programe software, Comisia urmeaza a adopta standarde tehnice dezvoltate de Autoritatea Bancara Europeana care sa faciliteze transformarea digitala în sectorul bancar.

- **Crearea unui spațiu european comun care sa promoveze inovarea prin intermediul informațiilor, inclusiv îmbunatațirea accesului la informații și partajarii informațiilor în sectorul financiar**

Pentru crearea unui astfel de spațiu, Comisia vizeaza masuri precum facilitarea accesului în timp real la toate informațiile publice reglementate de legislația în materia serviciilor financiare sau promovarea utilizarii de noi soluții digitale în activitatea de raportare și supervizare în sectorul financiar. Nu în ultimul rând, Comisia își propune dezvoltarea conceptului de "*open finance*"[4] prin stabilirea unui cadru legal mai larg, pâna cel târziu la mijlocul anului 2022, în paralel cu revizuirea și evaluarea Directivei privind serviciile de plata[5].

- **Abordarea noilor provocari și riscuri asociate transformarii digitale, având în vedere principiul "aceeași activitate, aceleași riscuri, aceleași reguli"**

Comisia are în vedere, pâna la jumatatea anului 2022, adaptarea cadrului legal referitor la serviciile financiare în ceea ce privește protecția consumatorului și reglementarile prudențiale, astfel încât sa asigure o protejare a intereselor utilizatorilor finali în sfera finanțarii digitale, sa menținа stabilitatea financiara, sa protejeze integritatea sectorului financiar al Uniunii Europene și sa asigure egalitatea de șanse.

Concluzii și perspective

Strategia privind finanțarea digitala în Europa propune o serie de obiective și masuri pentru urmatorii patru ani care ar putea schimba radical modul de finanțare actual, indiferent de sursa finanțarii. Totodata, concomitent cu

strategia privind finanţarea digitala şi în acord cu aceasta, Comisia a publicat o serie de propuneri legislative vizând, printre altele, reglementarea bunurilor digitale, un regim pilot pentru infrastructura de piaţa bazata pe tehnologia registrului distribuit (*distributed ledger technology - DLT*), rezistenţa digitala operaţionala sau modificari ale directivelor privind serviciile financiare în Uniunea Europeana.

Realitatea ultimelor luni a demonstrat ca transformarea digitala reprezinta o necesitate, deşi aceasta reprezenta pâna acum doar un obiectiv pe termen mediu sau lung, pentru un mediu economic adaptabil şi puternic. În ceea ce priveşte piaţa locala, ramâne de vazut abilitatea legiuitorului român de a implementa în timp util noile reglementari şi modificarile reglementarilor existente ce se anunţa în urmatorii ani la nivel european, astfel încât sa poata ţine pasul cu noua realitate digitala.

---

1. Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European şi al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronica şi serviciile de încredere pentru tranzacţiile electronice pe piaţa interna şi de abrogare a Directivei 1999/93/CE
2. Posibilitatea clienţilor noi de a accesa rapid şi uşor servicii financiare
3. Principiul pieţei unice conform caruia consumatorii şi companiile ar trebui sa aiba acces la servicii transfrontaliere furnizate de catre societaţi înfiinţate şi supervizate într-un alt stat membru, potrivit unor reguli comune.
4. Partajarea şi folosirea de informaţii permise de clienţi de catre banci şi terţi furnizori pentru crearea de noi servicii financiare
5. Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European şi a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plata în cadrul pieţei interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE si 2013/36/UE şi a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, şi de abrogare a Directivei 2007/64/CE